DETSKÝ DOMOV NÁDEJ

Transformačný plán

Detský domov Nádej Bernolákovo

Mgr. Timea Selnekovičová
riaditeľka DeD Nádej

2015

OBSAH TRANSFORMAČNÉHO PLÁNU:

1. Pravidlá tvorby transformačného plánu

    1.1 Zásady deinštitucionalizácie

2. Vízia a stratégia

3. Hodnotenie odpočtu úloh z Koncepcie

4. Analýza zariadenia na výkon opatrení SPODaSK

    4.1 Základné identifikačné údaje
    4.2 História a vývoj zariadenia
    4.3 Organizačná štruktúra
    4.4 Personálna štruktúra
    4.5 Analýza klientov
    4.6 Analýza partnerov
    4.7 SWOT analýza

5. Plán deinštitucionalizácie zariadenia na výkon opatrení SPODaSK

    5.1 Ciele – krátkodobé a dlhodobé
    5.2 Programy a nástroje
    5.3 Personálne zaistenie naplnenia cieľov a komunikačná stratégia
    5.4 Finančná analýza naplnenia cieľov
    5.5 Riziká a opatrenia ako im predísť

1. Pravidlá tvorby transformačného plánu

- Vypracováva ho tím z radov zamestnancov zariadenia na výkon opatrení SPODaSK, ktorý pracuje pod vedením riaditeľa zariadenia.
  V rámci transformačného tímu má významné miesto samotný zriaďovateľ.

- Transformačný plán ako strategický materiál schvaľuje zriaďovateľ alebo príslušný orgán právnickej osoby (neziskové organizácie, občianske združenie, a pod.).

- Transformačný plán je flexibilný, určuje základné oblasti a postupy, ktoré je nevyhnutné realizovať v rámci procesu prechodu na komunitnú starostlivosť.

- Pri tvorbe transformačného plánu je prioritou podpora a stimulácia zamestnancov zariadenia, rodičov detí, zástupcov obcí, zamestnancov orgánov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „SPODaSK“) a ďalších zainteresovaných subjektov k spolupráci.

- Pri tvorbe transformačného plánu je potrebné dodržiavať **Zásady deinštitucionalizácie** (ďalej len „DEI“), ktoré vyplývajú z Koncepcie zabezpečovania výkonu súdnych rozhodnutí v detských domovoch na r. 2012 – 2015 s výhľadom do r. 2020 - Plán transformácie a deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti (ďalej len „Koncepcia DEI náhradnej starostlivosti“). Je to základný koncepčný a plánovací dokument Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, v ktorom sú rozpracované strategické rozvojové zámery Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „MPSVR SR“) v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, osobitne v oblasti náhradnej starostlivosti. Koncepcia DEI náhradnej starostlivosti je zároveň konkrétnym plánovacím dokumentom na naplnenie Stratégie deinštitucionalizácie sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike v časti náhradnej starostlivosti (ďalej len „Stratégia DI“).

1.1 ZÁSADY DEI:

1. Umiestňovanie detí sa uskutočňuje v súlade s regionálnym princípom, ktorého cieľom je zvýšenie efektivity práce s rodičmi a čo najbližšie umiestnenie dieťaťa od komunity, v ktorej žije jeho rodina.
2. Dieťa je prednostne umiestnené v profesionálnej rodine, v rodinnom dome alebo byte. Vo vybraných kmeňových budovách detských domovov je poskytovaná odborná pomoc rodine terénnou, ambulantnou a pobytovou formou.
3. Platí zásada, že v kmeňovej budove (priestorovo vhodnej), kde sú dve samostatné skupiny sú možnosti na preklasifikovanie:
   - 1 samostatná skupina a priestor pre mladých dospelých, alebo
   - 1 samostatná skupina a 1 skupina pre matky s deťmi, alebo
   - 1 samostatná skupina a priestor pre prácu s rodinou, (vrátane administratívy).
4. Naďalej sa zvyšuje počet profesionálnych rodičov v porovnaní so samostatnými skupinami v zariadení na výkon opatrení SPODaSK. Premiestňovanie profesionálnych rodičov pod zriaďovateľskú pôsobnosť iného zariadenia prebieha v súlade s regionálnym princípom.
5. Dodržiavanie princípu umiestňovania detí do 6 rokov prednostne do profesionálnych rodín.
6. Súrodenci pri vyňatí sú umiestňovaní do jedného zariadenia, v prípade vykonania rozdielnych opatrení SPODaSK (NOS, PS, PR) u jednotlivých detí, sú podporovaní vo vzťahu osobnými kontaktmi. Zariadenie preukázateľne udržiava súrodenecké väzby opakovanými pravidelnými kontaktmi súrodencov.
7. Pri plánovaní práce s dieťaťom a jeho rodinou, v rámci individuálneho prístupu sa musí používať metóda prípadovej konferencie (stretnutia rodinného kruhu) v spolupráci so subjektmi určenými zákonom č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately.
8. Zariadenie na výkon opatrení SPODaSK zavádza pomoc rodinám aktívnou sociálnou prácou s rodinou (náplň práce rodinných asistentov).
9. Každé dieťa v zariadení má zabezpečený bezpečný vzťah a pomenovanú vzťahovú osobu, ktorou môžu byť rodičia, príbuzní, osoba blízka dieťaťu, t.j. nie zamestnanec detského domova.
10. Rozvojom, podporou a následným hodnotením riadi štatutár zariadenia zamestnancov a procesy tak, aby výsledkom boli naplnené individuálne potreby dieťaťa a preukázaná primeraná spokojnosť dieťaťa.
11. Zariadenie na výkon opatrení SPODaSK zavádza prvky DEI do celého systému starostlivosti o dieťa – ako aj do voľnočasových, integračných aktivít detí.

2. Vízia a stratégia

VÍZIA:

Zabezpečiť deťom rodinný život transformáciou detských domovov na zariadenie pre pomoc rodine na komunitnej úrovni.

Poslaním zariadenia na výkon opatrení SPODaSK je poskytnúť dočasné prostredie pre dieťa v kríze v spolupráci so spolupracujúcimi subjektmi, v zmysle ustanovení zákonov č. 305/2005 Z. z., a č. 36/2005 Z. z., Dohovoru o právach dieťaťa a interných noriem tak, aby bola naplnená stratégia organizácie.

STRATÉGIA:

Detský domov Nádej, rozvojom vlastných zamestnancov, vytvára podmienky pre starostlivosť o dieťa a rodinu tak, aby bol zabezpečený individuálny prístup k dieťaťu s rešpektom k jeho životnej histórii a rodinným väzbám.

Detský domov Nádej podporuje biologickú rodinu v aktívnom zapájaní sa do procesu starostlivosti o dieťa počas jeho umiestnenia v DeD s cieľom skrátenia dĺžky pobytu dieťaťa v DeD.

Detský domov Nádej prizýva k spolupráci širokú odbornú verejnosť s cieľom zabezpečiť bezpečnú, čo najintenzívnejšiu integráciu detí a mladých dospelých do spoločnosti.

Strategické činnosti detského domova Nádej:

- rozvojom, podporou a následným hodnotením riadiť zamestnancov a procesy v DeD Nádej tak, aby výsledkom boli naplnené individuálne potreby dieťaťa (**princípy**: spolupráca, kvalita a otvorená komunikácia),

- zapájať rodiny k spolupráci s cieľom čo najkratšieho času pobytu dieťaťa v DeD Nádej (**princípy**: spolupráca, akceptácia, podpora, otvorenosť),

- prizývať k spolupráci (odbornú) verejnosť a spolupracovať so zainteresovanými subjektmi (**princípy**: prínos, iniciatíva, otvorenosť, uplatnenie v praxi),

- v čo najväčšej možnej miere vytvárať rodinné podmienky tak, aby bol zabezpečený potrebný rozvoj detí a ich samostatnosť (**princípy**: záujem, individuálny prístup, kvalita, bezpečie, rešpekt osobnosti, stabilita, empatia).

3. Hodnotenie odpočtu úloh z Koncepcie k 31.12.2014

Úloha	Termín	Vyhodnotenie splnenia	Dôvod nesplnenia	Zrušiť úlohu	Ponechať úlohu
Úloha 3.1.9 Utvoriť podmienky na vykonávanie odborných metód práce s dieťaťom a jeho rodičmi/inými príbuznými (ambulantná alebo pobytová forma)	priebežne	ÁNO (v roku 2012 bol rekonštrukciou priestoru v DeD vytvorený sociálny byt – priestor pre prácu s biologickou a náhradnou rodinou) Byt je efektívne využívaný pre účely NRS, a pre podporu kontaktu rodičov s deťmi - pobytová forma – spol. pobyty	-	NIE	ÁNO (zmeniť znenie: Udržať podmienky na vykonávanie odborných metód....)
Úloha č. 3.2.1 Priebežne utvárať podmienky na zabezpečenie výkonu rozhodnutia súdu v profesionálnych rodinách tak, aby dieťa do 6 rokov veku bolo umiestnené výlučne v PR	trvalý	ÁNO (momentálne spĺňame podmienku umiestňovania detí do 6 rokov výlučne do PR) K 30.09.2015 máme umiestnených 17 detí v 8 PR (7 PR po 2 deti, jedna PR má 3 súrodencov)	-	NIE	ÁNO
Úloha č. 3.4.1 Analyzovať organizačné usporiadanie a odborné zabezpečenie výkonu rozhodnutí súdu v SS a SŠS a realizovať starostlivosť v súlade s integračným prístupom	12/2012 priebežne	ÁNO deti s poruchami správania sú v DeD integrované v samostatných skupinách (odborný tím DeD poskytuje dieťaťu vyžadujúcemu zvýš. špec. starostlivosť a zamestnancom priam. kontaktu odbornú podporu a sprevádzanie) K 30.09.2015 je viac ako tretina detí v SS s poruchami správania (15)	-	NIE	ÁNO
Úloha č. 3.4.3 Vypracovať a zaviesť programy na podporu mladých dospelých...	2012-2014 naďalej	NIE Do 30.6.2015 prebiehali podľa plánu stretnutia odborného tímu s budúcimi mladými dospelými, ktoré následne viedli k zapojeniu budúcich MD do programu prípravy ŠTART	Ústredie PSVR spracuje metodiku	NIE	ÁNO

Úloha č. 3.5.2 Zaviesť do praxe špecial. moduly vzdelávania zamestnancov zamerané na multikultur. prístup pri práci s deťmi	priebežne	ÁNO Vzdelávania sa zúčastnili štyria zamestnanci DeD (v priebehu roka 2015)	-	NIE	ÁNO
Úloha č. 3.6.1 Utvoriť podmienky na vyjadrovanie názoru detí k otázkam, ktoré sa ich týkajú a zapojenia detí do procesu rozhodovania o aktivitách DeD	trvalý	ÁNO Deti majú možnosť zapájať sa do rozhodovania o všetkých veciach v ich živote – túto možnosť aj aktívne využívajú. Deti majú možnosť vyjadriť sa aj anonymne prostredníctvom schránky dôvery.	-	NIE	ÁNO
Úloha č. 3.6.2 Vytvoriť vhodné podmienky na zisťovanie názoru dieťaťa orgánom SPODaSK	trvalý	ÁNO Kancelárske priestory sociálnych pracovníkov sú dostatočne priestranné a prispôsobené potrebám detí všetkých vekových kategórií tak, aby sa cítili uvoľnene...., aby bol možný kontakt s pracovníkom orgánu SPODaSK. Zároveň je vytvorený aj samostatný priestor pre úplné súkromie v prípade požiadavky (skutočný záujem ÚPSVR: 50/50 %)	-	NIE	ÁNO (zmeniť znenie: Udržať podmienky na zisťovanie názoru.....)
Úloha č. 3.7.1 Zabezpečiť úlohy podľa tabuľkovej časti prílohy Koncepcie	podľa harmono-gramu	Čiastočne splnená (vypracovaný znalecký posudok - stanovenie všeobecnej hodnoty nehnuteľností zo dňa 04.07.2012. V súčinnosti s Ústredím PSVaR prebehlo niekoľko obhliadok nehnuteľností v roku 2014 v obci Bernolákovo a tiež bola realizovaná obhliadka pozemku v BA na základe požiadavky koordinátorov ÚPSVaR – pozemok vyhodnotený ako nevhodný)	-	NIE	ÁNO

4. Analýza Detského domova Nádej k 30.09.2015

Analýza Detského domova Nádej popisuje jeho aktuálny stav:

4.1 Základné identifikačné údaje

Názov zariadenia:	**Detský domov Nádej Bernolákovo**
Sídlo:	Trnavská 62, 900 27 Bernolákovo
Kraj:	Bratislavský
IČO:	00180271
DIČ:	2020682829
Štatutárny zástupca:	Mgr. Timea Selnekovičová, riaditeľka
Kontakt:	02/20433033, 0915956288
E-mail / webová stránka:	riaditel@dednadej.sk / www.dednadej.sk
Schválená kapacita celkom:	53

4.2 História a vývoj zariadenia

- Detský domov bol založený v roku 1929 ako sirotinec pani Alicou Masarykovou, dcérou prezidenta ČSR, T. G. Masaryka. Počas 86 ročnej histórie prešiel detský domov rôznymi zmenami a to ako v časti stavebnej, tak aj v systéme poskytovania starostlivosti zvereným deťom.

- Objekt, v ktorom sa detský domov nachádza, pozostáva z troch samostatných budov, postavených v rôznych obdobiach a pospájaných do organického celku s priľahlou záhradou so športoviskami pre účelné využívanie voľného času.

- V objekte sa nachádzajú štyri bytové jednotky pre samostatné skupiny, priestory pre voľnočasové aktivity detí (telocvičňa, výtvarná dielňa ...) a administratívna časť.

- Úspešná realizácia projektu „Odrazové mostíky Detského domova Nádej v Bernolákove“ v rokoch 2008 – 2011 umožnila spustenie samostatnej prevádzky dvoch rodinných domov, jeden pre matky s deťmi a jeden pre mladých dospelých.

- V rámci tohto projektu bol vybudovaný tiež priestor (sociálny byt) v objekte DeD pre zefektívnenie práce s biologickými rodinami a žiadateľmi o náhradnú rodinnú starostlivosť.

4.3 Organizačná štruktúra (platná k 30.09.2015)

Fyzické prostredie

V kmeňovej budove detského domova sú sústredené štyri samostatné skupiny, ktoré sú situované ako samostatné bytové jednotky s vlastným hospodárením a samostatnosťou v každom ohľade. V rámci budovy je niekoľko priestorov pre voľnočasové aktivity detí: telocvičňa, tvorivá dielňa, posilňovňa. Za budovou sa v letnom období využíva vonkajší bazén.

Jedna samostatná skupina mladých dospelých je situovaná vo vedľajšej obci Veľký Biel v rodinnom dome s kapacitou 5 osôb (k 30.09.2015 aktuálne 3 MD) a tiež je vytvorený priestor v rámci druhého rodinného domu vo Veľkom Bieli pre jednu skupinu maloletých matiek s deťmi, kde je momentálne jedna maloletá matka so svojim trojročným synom v starostlivosti profesionálnej matky. Detský domov má vytvorenú sieť ôsmich profesionálnych rodičov, ktorí sa starajú o 17 mal. detí.

Okrem týchto priestorov je od roku 2010 vybudovaný „sociálny byt“, ktorý je využívaný pre intenzívnejší kontakt detí umiestnených v DeD so svojou biologickou rodinou a tiež na účely vytvárania osobného vzťahu detí vhodných na NRS so žiadateľmi.

Kmeňová budova má výmeru 3 472 m2. Rodinné domy vo Veľkom Bieli majú výmeru spolu s pozemkami 352 m2 a 615 m2 (z toho zastavaná plocha je 163 m2 a 174 m2).

Ako prebytočný majetok t. č. zostávajú stroje a zariadenia v bývalej kuchyni.

DeD má v užívaní 4 osobné motorové vozidlá:
Nissan Micra (19 rokov), Peugeot SC 406 (16) – tieto dve vozidlá sú pred vyradením, pri prípadnom výskyte poruchy, ktorej servis a oprava by vyžadovali väčšie náklady, bude potrebné prehodnotiť efektivitu vynaložených finančných prostriedkov a zvážiť vyradenie OMV z prevádzky,
Dacia Logan (3 roky) a Škoda Octavia (13 rokov).

Výdavky a príjmy zariadenia

	2012	2013	2014
Výdavky spolu	673 968,-	723 167,-	737 757,-
Kapitálové výdavky	11 650,-	0,-	0,-
Mzdy	346 650,-	373 441,-	384 922,-
Fondy	118 793,-	129 326,-	133 134,-
Bežné výdavky	162 956,-	167 202,-	166 825,-
Transfery	45 569,-	53 198,-	57 876,-
Príjmy	9 770,-	13 843,-	10 490,-
Priem.výdav./1 dieťa	3 934,-	4 158,-	4 240,-

Výdavky sa medziročne zvyšujú, hlavne z dôvodu zvyšovania nedoplatkov za energie v kmeňovej budove. Aj napriek doterajším úsporným opatreniam je tento stav bez ďalších opatrení už neovplyvniteľný, avšak vzhľadom na plánované opustenie kmeňovej budovy je neekonomické uvažovať o ďalších opatreniach na zníženie spotreby energií (zateplenie budovy, termoregulačné ventily na radiátory, spínacie hodiny na výhrev vody a podobne...)

Realizácia integračných aktivít – kultúrne, športové aktivity v regióne, s dobrovoľníkmi, a pod.:

a) Provida – dobrovoľnícky program Štart (pre MD 15 r. a starších) – 9 detí
b) Provida – dobrovoľnícky program Buddy – 5 detí
c) Niagara, o. z., spev, tanec – Sára R., Bianka R.
d) Základná umelecká škola – klavír – Bianka R.
e) Futbalový klub Bernolákovo, družstvo dorast a muži (Jozef B., Richard Ch., Kevin V.)
f) Medzinárodný projekt Erasmus, spoločný projekt Nemecko, ČR a SR – vytvorenie metodiky pre prácu s MD, vzdelávacie aktivity, program osamostatňovania sa MD
g) Fusion, kresťanské združenie mládeže BA – bubnovanie - Adam V.
h) Fusion, kresťanské združenie mládeže BA - projekt Cesta muža – pre chlapcov 15+

Aj aktivity organizované detským domovom môžeme chápať ako integračné, nakoľko sa ich zúčastňujú jednotlivé samostatné skupiny individuálne, nie sú hromadného charakteru.

Niektoré činnosti sa plánujú len pre určitú skupinu detí (vyberú sa deti zo všetkých štyroch skupín) – v závislosti od realizovanej aktivity (podľa veku, pohlavia, záujmovej činnosti apod.) aj jednotlivo.

4.4 Personálna štruktúra k 30.9.2015

	počet prepočítaný na celý úväzok	počet osôb	z toho mužov	z toho žien	nad 50 rokov
Počet zamestnancov celkom:	43	43	6	37	14
Z toho:					
1. Zamestnanci priameho kontaktu	21	21	4	17	7
Vychovávateľ	10	10	3	7	3
Pomocný vychovávateľ	11	11	1	10	4
PV s ekon. agendou	10	10	0	10	4
Profesionálny rodič	8	8	0	8	1
2. Odborný tím tvoria:	3	3	0	3	0
Psychológ	2	2	0	2	0
Liečebný pedagóg	1	1	0	1	0
Špeciálny pedagóg	0	0	0	0	0
3. Pedagogický zamestnanec mimo skupiny	1	1	1	0	1
4. Sociálny pracovník	3	3	0	3	1
5. Administratívni pracovníci	4	4	0	4	1
6. Prevádzkoví zamestnanci	3	3	2	1	3
Počet vedúcich zamestnancov	4	4	1	3	3
Počet zamestnancov v dôchodkovom veku	4	4	2	2	4
Počet zamestnancov zvyšujúcich si kvalifikáciu	4	4	2	2	0

K 30.09.2015 všetci pomocní vychovávatelia vykonávali aj ekonomickú agendu. Trom zamestnancom plynula k 30.09.2015 výpovedná lehota.

4.5 Analýza klientov k 30.9.2015

V tejto časti je definovaná komplexná analýza detí a ich potrieb, tiež rodín detí. Dôležitou súčasťou je hodnotenie miery potrebnej podpory, miery ohrozenia v regióne – so zameraním na okruh 50 km.

Krajová príslušnosť detí

Kraj	Príslušný Úrad PSVR	Vzdialenosť ÚPSVR a DeD	Počet umiestnených detí
Bratislavský	BA I.	20 km	9
	BA II.	20 km	12
	BA III.	20 km	7
	BA IV.	20 km	7
	BA V.	20 km	3
	Pezinok	13 km	1
	Senec	10 km	4
	Malacky	59 km	2
Nitriansky	Nitra	78 km	2
Trnavský	Senica/Skalica	90 km	2
	Galanta	38 km	2
Banskobystrický	Banská Štiavnica/ Žiar n. Hronom	162 km	1

Zo Žiaru nad Hronom je v DeD Nádej umiestnený chlapec (12 r.), ktorého matka je s obvyklým pobytom v Bratislave.

Z okresu Senica sú v DeD Nádej umiestnené 2 MD, z dôvodu plnej kapacity v bližšom okolí v čase ich umiestnenia do DeD.

Dve deti z Nitrianskeho okresu sú v našom DeD umiestnené dlhodobo, kedy nebola v bližšom DeD voľná kapacita – tu bol realizovaný návrat dvoch súrodencov zo štyroch do pôvodného rodinného prostredia.

Štruktúra detí k 30.09.2015

Vek (rokov)	0 - 1	2 – 3	4 - 6	7 - 10	11 - 15	16 - 18	nad 18
Počet v skupine	-	-	1	3	19	7	5
Počet v PR	3	2	4	2	5	1	0

V samostatnej skupine je umiestnené dieťa vo veku 6 rokov (Krisztínka L.), nakoľko nebolo v čase umiestnenia (pred rokom) až doteraz voľné miesto v PR. Dieťa sa vrátilo do ústavnej starostlivosti zo zlyhanej predosvojiteľskej starostlivosti.

V jednej PR sa nachádza 16 ročné dievča, kedy si PR aktuálne vybavuje podmienky na zverenie dieťaťa do pestúnskej starostlivosti. Detský domov rozviaže s PR pracovný pomer z dôvodu odmietnutia ďalších detí.

Roky	2010	2011	2012	2013	2014	k 30.9.2015
Priemerná dĺžka pobytu (v %)	4,25	3,5	4,25	3,45	3,75	4,0
Počet odídených detí	12	11	19	9	17	5
Počet prijatých detí	6	11	13	18	10	7
Percento odídených detí z počtu detí k 31.12. roka	51 detí k 31.12. 11,8 %	52 detí k 31.12. 21,2 %	47 detí k 31.12. 40,4 %	55 detí k 31.12. 16,4 %	49 detí k 31.12. 34,7 %	52 detí k 30.9. 9,6 %
Percento odídených detí z celkového počtu detí v tom roku	56+6=62 12:62x100 19,4 %	51+11=62 11:62x100 17,7 %	52+13=65 19:65x100 29,2 %	47+18=65 9:65x100 13,8 %	55+10=65 17:65x100 26,2 %	52 detí k 30.9. 9,6 %

Priemerná dĺžka pobytu dieťaťa v DeD nie je pre DeD Nádej objektívnym kritériom hodnotenia úspešnosti práce, nakoľko nie je možné ovplyvniť „vonkajšie zdroje“ – to znamená: detský domov pracuje s tou klientelou, ktorú mu zriaďovateľ určí. Detský domov nemá dostatočný priestor pre prácu s deťmi a ich rodinami pred prijatím dieťaťa do DeD, reálne nepredíde umiestneniu dieťaťa do DeD. V čase, kedy je dieťa vyňaté z pôvodného rodinného prostredia, sú už problémy v rodinách nezvládnuteľné a vyhrotené do takej miery, že sa umiestneniu vo väčšine prípadov nedá zabrániť (prichádzajúca novela zákona o rodine do značnej miery vytvára podmienky pre zlepšenie a zintenzívnenie sociálnej práce s ohrozenou rodinou pred umiestnením dieťaťa do DeD).

Perspektíva návratu detí do pôvodného rodinného prostredia je vzhľadom na špecifické problémy, s ktorými deti prichádzajú do DeD Nádej takmer minimálna, vo veľkej miere závisí od vôľovej a mentálnej kapacity rodičov, resp. členov rodín týchto detí. Čo sa týka úpravy podmienok potrebných pre návrat dieťaťa do biologickej rodiny, chýba v regióne sieť podporných organizácií a inštitúcií ponúkajúcich pomoc – nakoľko zväčša ide o otázku bývania a zamestnania (pravidelného príjmu).

Pri mladších deťoch sa zdá perspektíva návratu do pôvodného rodinného prostredia, resp. do NRS, oveľa reálnejšia v porovnaní s dieťaťom, ktoré prichádza v tínedžerskom veku, kedy sú prejavy jeho správania sa v domácom prostredí nezvládnuteľné, avšak vznikli práve kvôli dlhodobo nevhodnému domácemu prostrediu. To si často rodičia dieťaťa nepripúšťajú (vtedy ani nie sú náchylní k spolupráci), tiež je riziko, že ÚPSVR nezachytí problém v správnej chvíli, príp. potrebu spolupráce s DeD nevyhodnotí včas.

Na základe analýzy dôvodov umiestňovania detí do DeD Nádej a vzhľadom na vek a špecifické potreby umiestňovaných detí do DeD Nádej je reálny predpoklad sanácie rodinného prostredia minimálny (pri deťoch momentálne umiestnených v DeD Nádej). Špecifickosť práce Detského domova Nádej je preto skôr zameriavanie sa na usmerňovanie a eliminovanie prejavov porúch správania u týchto detí a aktívna podpora rodinných vzťahov s cieľom návratu detí do pôvodných rodín zväčša až po dosiahnutí plnoletosti a po ukončení vzdelávania.

Špecifické potreby – všetky deti v roku

Roky	2012	2013	2014	K 30.9.2015
Telesné postihnutie	5	2	4	1
Zmyslové postihnutie	-	-	-	-
Mentálne postihnutie	4	4	4	5
Psychiatrické dg.	-	-	1	4
Kombinované postihnutie	-	-	-	3

Súdne rozhodnutia o umiestnení k 30.9.2015

Typ rozhodnutia	Počet detí
predbežné opatrenie	6
nariadenie ústavnej starostlivosti	46
výchovné opatrenie	-
premiestnenie z iného zariadenia (zmena zariadenia)	-

Súrodenecké skupiny v DeD

Počet súrodeneckých skupín	16
Počet rozdelených súrodeneckých skupín	5
Počet detí bez súrodencov	13

Dôvody rozdelenia súrodeneckých skupín v DeD:
1. skupina – dvaja chlapci (Havranovci) – jeden v PR, jeden už MD
2. skupina – dve dievčatá (Tarnayové) – jedna v PR, jedna na skupine pre poruchy správania
3. skupina – chlapec a dievča (Mikšíkovci) – chlapec vo veku 15 rokov na skupine a dievčatko 2-ročné v PR
4. skupina – traja súrodenci na skupine spolu a ich 17 ročná sestra je maloletou matkou s 3-ročným synom v starostlivosti PR (Václavíkovci)
5. skupina – dvaja súrodenci - chlapec a dievča (Zemešovci), t. č. v LVS (dievča v časti DC), sú rozdelení v dvoch SS, z dôvodu nežiadúcich prejavov porúch správania sa k sebe navzájom.

Všetky súrodenecké skupiny, ktoré sú z rôznych dôvodov rozdelené, aktívne udržujú časté kontakty, telefonické aj osobné.

Súrodenecká skupina	**Z toho deti sú umiestnené v:**								
číslo / počet detí	SS	ŠSS	PR	Skupina pre mal. matky s deťmi	Skupina pre MD	Iné zariad.	Biolog. rodina	NRS (len PS, NOS a por.)	Dospelý súrodenec mimo zariadenia
1/2 Zemešovci	2								
2/2 Voščinárovci	2								
3/3 Danielovci	2								1
4/4 Ághové	2								2
5/10 Zemkovci	2						3		4
6/7 Tarnayovci	1		1				4		1
7/3 Némethové	2						1		
8/2 Vontszem.	2						3		
9/5 + 1 Václavík	3		2	v PR (1+1)					1
10/2 Mikšíkovci	1		1						
11/2 Kerteszovci			2						
12/4 Lukovičoví			2				2		
13/2 Havranovci			1		1				
14/4 Danihelovci			3				1		
15/2 Salayovci			2						
16/3 Aksamitové					2			1	
17/4 Rigoví	1					2			1
18/4 Chalupa	1								3

19/2 Pútik	1								1
20/7 Botló	1						3?		3
21/6 Kročko	1					1			4
22/2 Menčík			1						1
23/2 Šimon			1				1		
24/5 Ondrejka			1						4
25/7 Bičianková	1						6		

Štruktúra rodičov detí

Rodičia detí	Matka/počet 33/51	Otec/počet 29/46
Nemôžu	20/34	17/29
Nechcú	13/17	12/17
nevedia - spolupracujúci	-	-
nevedia -nespolupracujúci	-	-

(Pozn.: 5 detí nemá určeného otca)

Kontakty detí s rodinou – včasnosť, intenzita, kto

Od umiestnenia dieťaťa	Deti umiestnené v období r. 2013 – do 30.09.2015 (36)
do 1mesiaca	20 detí malo kontakt s rodinou, spolupráca – vychovávatelia, sociálni pracovníci, psychológovia. Z toho matka 2 detí komunikovala mesiac len s vychovávateľmi počas víkendu.
do 6 mesiacov	4 deti – sociálne pracovníčky, psychologička, vychovávatelia
do roka	-
žiadny kontakt	14 detí – z toho 4x zlyhaná NRS, ostatné umiestnené v NRS, Štábla, Dolníkova – kontakt do 1 mes. potom žiadny – NRS

Intenzita kontaktu dieťaťa s rodičom

Intenzita	Deti umiestnené v období r. 2013 – do 30.6.2015
Mesačne	15 detí má kontakt s matkou
každé 3 mesiace	1 dieťa návšteva ÚVTOS 4 deti kontakt s matkou
1 x za 6 mesiacov	zvyšok nepravidelne
1 x ročne	-
žiadny kontakt	18 v tom sú zarátané deti, ktoré odišli do NRS z toho 1 dieťa - ÚS bola do RC Z. Moravce

(Pozn.: 2 deti zarátané 2x - najprv kontakt, potom NRS)

Počet detí, ktoré nemajú vzťahové osoby mimo zariadenia:

2 deti - Krisztínka L. - dieťa osvojiteľné, 6 rokov, po neúspešnej NRS
- Martin K. – žiadny kontakt s blízkymi osobami, ani rodinou (súrodenci nemajú záujem, nikdy k Martinovi nemali vzťah, rovnako ako matka).

4.6 Analýza partnerov

Táto časť analýz pomenúva vonkajšie zdroje v komunite a v regióne.

Názov partnera	Počet	Úroveň spolupráce (z počtu celkového)			
Pre spoluprácu s rodinou, ktorej deti sú umiestnené v DeD	53	výborná	priemerná	nedostatočná	žiadna
Orgán SPOD a SK	12	1 BA I.,	8 - BA II.,III.,IV.,V., Nitra, Žiar n/H., Skalica, Galanta – dodržiavajú zákon	3 –Malacky, Pezinok, Senec	
Obce a Mestá	12		6 – BA.I.,II., III.,IV., Stupava, Nová Ves nad Žitavou	1 – BA V.,	4 – Oľdza, Bzenica, Bernolákovo, Kalinkovo
Školy	19		19		
Poradne	3		3		
Lekári	20	1	19		
Mimovládne organizácie	1			1 UNICEF	
Akreditované subjekty	1			1Kľúč – žiadne výsledky	
Cirkev	0				
Sociálne služby	1	1 Lepší Svet			
Iné – uviesť	4		4 Repuls, Maják, Dúha, PROVIDA, Úsmev ako Dar		

Deti zo SS (okrem detí v PR) navštevujú pediatra v obci Bernolákovo MUDr. Feketovú a v Ivanke pri Dunaji MUDr. Mišíkovú (s pediatričkou v Bernolákove je ťažšia komunikácia, cítiť väčšiu neochotu voči DeD, okrem iného má nepomerne vyššie poplatky mimo zdravotného poistenia – uvažujeme o zdravotnej starostlivosti poskytovanej výlučne

pediatričkou v Ivanke pri Dunaji, avšak vzhľadom na veľký počet detí v regióne to pravdepodobne nebude možné).

Čo sa týka starostlivosti poskytovanej psychiatrickou ambulanciou, deti navštevujú psychiatričku v Senci, MUDr. Haršányiovú, s ktorou je výborná spolupráca – aj vo vzťahu k deťom, aj vo vzťahu k personálu DeD je ústretová a komunikácia s ňou je prospešná a efektívna. To sa však nedá povedať o psychiatrickej starostlivosti v DFNsP Bratislava-Kramáre (napr. MUDr. Činčurová).

Cieľ plánovania sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou

(pri aktuálne umiestnených deťoch)

Cieľ	Počet detí / 51
návrat dieťaťa do rodiny	10
umiestnenie do NOS	-
umiestnenie do PS	10
osvojenie, MŠO	1 - MŠO (Krisztínka L.) 1 - osvojenie (Dominik Š.)
osamostatnenie sa	29

Pre deti aktuálne umiestnené v DeD

Počet uskutočnených prípadových konferencií k 30.09.2015	5
Počet uskutočnených stretnutí rodinného kruhu k 30.09.2015	-

4.7 SWOT analýza aktuálne poskytovanej starostlivosti v DeD Nádej

SWOT ANALÝZA	
SILNÉ STRÁNKY	**SLABÉ STRÁNKY**
- DeD je historicky organickou súčasťou obce, dlhodobá história, prijatie verejnosťou - pozitívne nastavenie k zmene na komunitnú starostlivosť - flexibilný odborný tím - výhodná poloha vzhľadom na potrebu špecializovaných služieb - rozbehnutá spolupráca s Providou, Fusion, iné dobrovoľnícke programy - zapojenie do medzinárodného projektu Erasmus pre mladých dospelých - dlhodobo korektné vzťahy s vedením obce - možnosť zaškolenia detí v obci a v regióne - dlhoročná spolupráca so sponzormi - možnosť neustáleho rozvoja a vzdelávania zamestnancov	- nejednotnosť vo výchovnom prístupe k deťom - nedostatočná kvalifikácia zamestnancov – v niektorých prípadoch takmer jasný nezáujem o zvyšovanie odbornosti u niektorých zamestnancov, z toho vyplývajúce nepochopenie kompetencií pri práci s deťmi zo strany vychovávateľov - slabá pripravenosť zamestnancov na prechod na komunitnú starostlivosť (nízka rozhodovacia zručnosť, nedostatočná citlivosť voči individuálnym potrebám detí) - nedostatočné podmienky v kmeňovej budove a tiež slabé materiálne vybavenie - nedostatočný počet vychovávateľov na skupine - novokonštituovaný odborný tím (novoprijatí zamestnanci vyžadujúci dlhšiu dobu kooperácie) - nemotivujúce mzdové podmienky - pri nízkom počte zamestnancov na SS vytváranie nadčasov, resp. problematické čerpanie dovoleniek
PRÍLEŽITOSTI	**OHROZENIA**
- zvýšenie využiteľnosti voľných priestorov v DeD ešte pred opustením KB - opustenie kmeňovej budovy a zintenzívnenie komunitnej starostlivosti o rodinu - zlepšenie spolupráce odborného tímu a úseku výchovy - interné vzdelávacie aktivity pre zamestnancov (vypracovanie a realizácia plánu vzdelávania a supervízie zamestnancov) - spolupráca s externými odborníkmi - rozšírenie výchovného programu pre deti v oblasti výchovy k rodičovstvu - zlepšenie práce s profirodinami - zintenzívnenie a zefektívnenie práce s MD v oblasti osamostatňovania sa - posilňovanie spolupráce úseku výchovy, PR a odborného tímu (napr. aj formou teambuildingov)	- nedostatočná kvalifikácia pracovníkov v priamom kontakte s deťmi – z toho vyplývajúca nedostatočná citlivosť pre zabezpečovanie individuálnych potrieb detí - odmietavý postoj k deťom s poruchami správania v regióne - začínajúce problémy pri zaškoľovaní detí s poruchami správania - neochota, resp. nemožnosť spolupráce s biologickou rodinou detí - odmietavý postoj dospelých aj detí k zmene - odmietavý postoj mladých dospelých a detí nad 15 rokov k plánom na osamostatnenie sa, k naplánovaným aktivitám mimo DeD - fajčenie dospelých aj detí - silné vyhorenie zamestnancov - deti s poruchami správania pri aktuálnych PR nie je možné v nich umiestniť, - skončenie pracovného pomeru PR a nedostatok nových PR na trhu práce - deti s poruchami správania sú istým ohrozením pre bežné deti, ktoré ešte máme

5. Plán deinštitucionalizácie Detského domova Nádej

Cieľ 1) Realizácia priestorovej transformácie DeD Nádej

Úloha	Termín	Nástroj	Zdroj (Predbežný hrubý odhad nákladov)	Riziká
Realizácie prieskumu trhu nehnuteľností - ponuky na predaj pozemkov, resp. RD v regióne	31.12.2016	Prieskum trhu, komunikácia s verejnosťou v regióne (regionálna tlač, informovanie na webových stránkach DeD a obce,...)	Vlastné zdroje	Nezáujem zo strany verejnosti, zdĺhavosť a nepružnosť procesov kúpy RD
Zakúpenie 4 pozemkov a výstavba RD, resp. zakúpenie 4 RD + príp. rekonštrukcia RD	31.12.2019	VO na projektovú dokumentáciu, ostatné procesy a postupy k realizácii stavieb RD	IROP, príp. štátny rozpočet (1 RD – cca 300 tis. Eur)	Neúspech IROP, nedostatok finančných zdrojov zo št. rozpočtu
Presťahovať 4 samostatné skupiny do 4 RD	30.06.2020	Postupné sťahovanie SS do RD v postupnosti podľa možností	Vlastné zdroje, minimálne navýšenie finančných nákladov na sťahovanie	Nezrealizovanie presťahovania v prípade neúspechu v kúpe alebo výstavbe RD
V prípade, že bude možné využiť pôvodný pozemok po KB, realizovať stavbu RD pre jednu SS a administratívu s priestormi pre prácu OT	31.12.2019	Stavba RD pre 1 SS a priestorov pre admin. a potreby OT (tu by sa vytvoril aj priestor pre ambulantnú, resp. pobytovú formu VO)	IROP, štátny rozpočet (náklady na stavbu nebudeme odhadovať – závisí od konkrétneho zhotoviteľa diela, atď.)	Nedostatok financií, nevhodnosť spájania samostatných skupín (na prechodné obdobie počas výstavby RD)
Ako alternatíva: Zámena majetku štátu – pôvodnej KB s pozemkom	podľa situácie na trhu nehnuteľností	Zámena za pozemky v rámci obce Bernolákovo (OcÚ prejavilo záujem o KB s pozemkom)	Zámena pozemkov v obci.	Posúdenie výhodnosti tejto zámeny pre DeD (vymenené pozemky by boli vzdialené od centra obce, ťažšia dostupnosť vlak, autobus, škola...)

Udržať priestorové podmienky vytvorené pre mladých dospelých a pre mal. matky s deťmi	31.12.2018	Oprava - rekonštrukcia budov oboch RD vo Veľkom Bieli	IROP, štátny rozpočet (odhad nákladov potrebných na opravy a rekonštrukcie cca 200 tis. Eur)	Nedostatok financií
Podpora samostatných skupín s cieľom zabezpečiť ich mobilitu (súčasne s priestor. transformáciou)	31.12.2019	Zakúpenie 3 osobných motorových vozidiel pre SS	IROP, štátny rozpočet (možnosť vyjednania množstevného rabatu v prípade nákupu všetkých automobilov u jedného výrobcu - dodávateľa) (1 OMV v cene cca 10 tis. Eur – príp. aj ojazdené)	Nedostatočné finančné krytie
Zabezpečiť flexibilitu odborného tímu a administratívy	31.12.2018	Zakúpenie 2 OMV (jedno pre min. 8 osôb)	IROP, alebo štátny rozpočet (1 OMV – napr. 7-miestne – 15 tis. Eur)	Nedostatok financií
Zabezpečiť priestory pre intenzívnu prácu s rodinou dieťaťa s cieľom návratu dieťaťa do rodiny	31.12.2020	Vybudovanie priestoru pre prácu s biologickou, resp. náhradnou rodinou v rámci priestorovej transformácie	V rámci priestorovej transformácie	Nevyhovujúce priestorové členenie zakúpených RD, resp. nedostatok financií na rekonštrukciu, resp. výstavbu alebo kúpu vhodných priestorov pre administratívu a odborný tím
Vzhľadom na vysoký počet detí vo veku 15+ je potrebné zabezpečiť priestory pre osamostatnenie sa (momentálne 1 RD pravdepodobne nebude kapacitne stačiť)	31.12.2020	Prehodnotenie využívania RD pre maloleté matky s deťmi vo Veľkom Bieli – zmeniť povahu využívania RD, príp. vyjednať prenájom obecného bytu	V prípade nevyužívania RD pre maloleté matky s deťmi, zmeniť účel pre MD. Alebo: navýšenie finančných prostriedkov na účely prenájmu obecného bytu.	Malá kapacita RD, resp. potreba rekonštrukcie k danému účelu

Cieľ 2) Realizácia personálnych podmienok v DeD Nádej

Úloha	Termín	Nástroj	Zdroj (Predbežný hrubý odhad nákladov)	Riziká
Podporiť zamestnancov vo výchove k zlepšeniu a zefektívneniu práce s deťmi s PS	30.06.2016	Zvýšenie počtu pracovníkov na samostatných skupinách na 6 zamestnancov	Vlastné zdroje Zmenou organizačnej štruktúry	Nezáujem o pracovné miesto vychovávateľa s VŠ II. stupeň, odbor špeciálna pedagogika
Upraviť popisy činností o aktívnu sociálnu prácu u vychovávateľov	30.06.2016	Pridanie činnosti do obsahu náplne práce ako u rodinného asistenta	Vlastné zdroje	Nezáujem o vykonávanie sociálnej práce v teréne pracovníkmi z výchovy
K realizácii predchádzajúcej úlohy: potreba prepustenia 2 prevádzkových pracovníkov + 1 PR	30.06.2016	Pracovná pozícia PR bude zrušené, nakoľko nie je reálna možnosť jeho obsadenia vzhľadom na dlhodobý nezáujem o prac. pozíciu	Navýšenie mzdových nákladov pre 3 vychovávateľov – 1 vychovávateľ = cca 10 tis. Eur ročne	2 prevádzkových zamestnancov bude potrebné zamestnať na dohodu o vykonaní práce, resp. pracovnej činnosti, nakoľko ich pracovná činnosť je pre DeD naďalej potrebná
V prípade opustenia KB a aktívneho využívania potenciálu odborného tímu je potrebné zabezpečiť navýšenie personálu o 1 psychológa	31.12.2019	Zvýšenie počtu pracovníkov odborného tímu o jedného psychológa pre dospelých	Finančné zdroje na mzdy podľa aktuálnej tabuľky v rámci zaraďovania zamestnancov vo verejnom záujme	Nezáujem zo strany odbornej verejnosti o toto pracovné miesto. Neschválenie navýšenia počtu pracovných pozícií o 1 psychológa zo strany zriaďovateľa (cez NP).
Udržať počet 7 profesionálnych rodičov	31.12.2018	Aktívna spolupráca PR s OT, odľahčovacie aktivity, poskytovaná podpora	Vlastné zdroje	Vysoké riziko zlyhania starostlivosti v PR vzhľadom na špecifické potreby detí s poruchami správania

Cieľ 3) Zabezpečiť zvyšovanie kvalifikovanosti zamestnancov DeD Nádej

Úloha	**Termín**	**Nástroj**	**Zdroj** **(Predbežný hrubý odhad nákladov)**	**Riziká**
Zabezpečiť aktívne využívanie zručností zamestnancov pri práci s deťmi s PS	31.12.2015 a trvalý	Vzdelávanie zamestnancov interne a dodávateľsky	Vlastné zdroje (odborný tím) a spolupráca s externými odborníkmi	Málo financií na externé vzdelávanie
Zvyšovať kvalifikovanosť pracovníkov vo výchove	30.06.2016	Vypracovanie, resp. účasť na vytváraní programu pre prácu s deťmi s poruchami správania	Vlastné zdroje (príp. v spolupráci s odborníkmi ostatných DeD, v koordinácii OVOZ Ústredia PSVR)	Nezáujem, resp. nedostatočná pružnosť pri vytváraní tímov odborníkov na tvorbu metodík
Zabezpečiť aktívne zapojenie všetkých zainteresovaných do prípadu	31.12.2016 a trvalý	Aktívne využívať metódu prípadovej konferencie	Vlastné zdroje (v prípade potreby externe zaškoliť 3 zamestnancov k vykonávaniu PK)	Nedostatočná kompetencia k realizácii PK, finančné limity DeD
Rozpracovať program – plán osamostatnenia MD	31.03.2016	Odborný tím a sociálne pracovníčky, vychovávatelia	Vlastné zdroje	Pri novom zložení tímu riziko zdržania
Vypracovať metodiku prijímania dieťaťa do DeD	31.03.2016	Odborný tím a sociálne pracovníčky, vychovávatelia	Vlastné zdroje	-
Vypracovať „Etický kódex zamestnanca DeD“	30.06.2016	Odborný tím a sociálne pracovníčky, vychovávatelia	Vlastné zdroje	Nestotožnenie sa zamestnancov s EK
Zvyšovať schopnosť MD adaptovať sa na pomery spoločnosti mimo DeD	Podľa projektu a trvalý	Vypracovanie metodiky práce a plánov osamostatňovania sa MD	Vlastné zdroje Projekt Erasmus	Závislosť od osobnostných predpokladov MD a možností v regióne
Skrátiť dĺžku pobytu detí v DeD	Trvalý	Zintenzívnenie práce s biol. rodinami, aj priamo v ich komunite	Vlastné zdroje – jeden zo zamestnancov na skupine bude vykonávať sociálnu prácu (terénne – ako RA)	Nepripravenosť zamestnancov na túto činnosť.

5.2 Programy a nástroje

Detský domov Nádej má spracované plány aktivít odborného tímu a sociálnych pracovníkov (pre prácu s rodinami) a pracuje v rámci plánovanej činnosti s deťmi na ich príprave na rodičovstvo, na osamostatnenie sa, realizuje skupinové aktivity na prevenciu šikanovania.

Deti nad 15 rokov sú pripravované na osamostatňovanie sa – zaraďovanie do rôznych dobrovoľníckych aktivít – hlavne mimo DeD. Konkrétne metódy práce a ciele pre dieťa vzhľadom na jeho špecifické potreby sú zapracovávané do individuálnych plánov rozvoja osobnosti dieťaťa. V prípade návrhu dieťaťa na zaradenie do NRS je dieťa pripravované v zmysle platnej IN.

Všetky činnosti sú vykonávané v súlade s ustanoveniami zákona č. 305/2005 Z. z. a inými platnými právnymi predpismi, ako aj internými normami vypracovanými zriaďovateľom. Žiadna z predmetných aktivít však nie je pomenovaná a štruktúrovaná ako „program“. Sociálna a výchovná práca je vykonávaná nepretržite, individuálne podľa potrieb konkrétneho dieťaťa a jeho rodiny, samozrejme z vlastných zdrojov (personálnych, finančných, materiálnych, priestorových).

Do budúcna má DeD Nádej v pláne vytvorenie programu pre prácu s deťmi s poruchami správania. Avšak vzhľadom na aktuálnosť témy väčšieho otvárania sa rodinám a poskytovania podpory rodinám v rámci výkonu výchovných opatrení, je nutné vziať toto hľadisko do úvahy pri tvorbe predmetného programu, zohľadniť ho pri práci s rodinami a preniesť tento rozmer do programu ako celku. Taktiež je potrebné obsahovo začleniť do programu pre prácu s deťmi s poruchami správania aj profesionálnych rodičov s cieľom udržania si počtu PR a kvality poskytovanej starostlivosti o deti s poruchami psrávania v PR.

Ďalšou aktivitou v smere vytvárania programov činností Detského domova Nádej je aktívna účasť DeD v rámci projektu Erasmus, kde bude pracovnou skupinou odborníkov vytvorený metodický materiál na podporu osamostatnenia sa mladých dospelých. Aktivita bude prebiehať vo dvoch rovinách – ako vzdelávanie pre zamestnancov, ktorí pracujú s MD a následne aj vzdelávacie aktivity priamo pre MD (vo veku 15+) s cieľom ich podpory a motivácie k aktívnemu prístupu k vlastnej príprave na samostatnosť a na získanie zručností potrebných pre praktický život.

5.3 Personálne zaistenie naplnenia cieľov a komunikačná stratégia

A. Personálne zmeny

Transformačný plán v personálnej oblasti pomenúva, aké pracovné pozície bude detský domov potrebovať počas a po transformácii. V tabuľkovej časti TP je cez jednotlivé úlohy naplánovaný počet, zloženie, aj rozvoj zamestnancov. V tejto časti sa venujeme zdôvodneniu týchto plánovaných zmien.

V prvom rade zmena počtu zamestnancov na skupine z 5 na 6. Tu je pravdepodobnosť, že pre podmienky DeD Nádej je najvhodnejšou skladbou zamestnancov 3 vychovávatelia a 3 pomocní vychovávatelia. Takže bude potrebné navýšenie mzdových nákladov na pedagogického zamestnanca – v počte 4 (na 4 SS po jednom). Následnú predstavu zmeny

vychovávateľa na sociálneho pracovníka vidíme skôr v možnosti využiť potenciál vychovávateľa s vyštudovanou sociálnou prácou (čo máme v súčasnosti - nie je potrebné prepúšťanie, odstupné...). Vychovávateľ by mal navýšenie činností v popise činnosti - sociálnu prácu. V tomto smere by nebol limitovaný počtom odpracovaných hodín v pozícii sociálneho pracovníka, ale by pružne reagoval na potreby detí a rodín, podľa ich počtu, ich aktuálnych problémov, časovej kapacity na ich riešenie, resp. na podporu rodiny v ich riešení. Takže by bol využitý vo výchove (klasicky by zastával funkciu vychovávateľa so službami podľa rozpisu odpracovaných hodín mesačne) a zároveň by bol aktívny vo vzťahu k rodine, s popisom činnosti podobnému ako u rodinného asistenta, avšak podľa potreby - intenzita a efektivita využívania fondu pracovného času by bola naplánovaná v závislosti od konkrétneho prípadu dieťaťa a jeho rodiny.

Na základe podkladových pripomienok od zriaďovateľa (Ústredia PSVR) k vytváraniu transformačných plánov je v kompetencii riaditeľa DeD vytvoriť štruktúru zamestnancov podľa vlastného uváženia a individuálnych potrieb DeD. Je jednoznačne deklarovaná povinnosť dodržať počet 6 zamestnancov na SS, k čomu sme sa v DeD Nádej aj chceli dopracovať, lebo potreba posilniť výchovu vzhľadom na klientelu s poruchami správania je prioritná. Avšak potreba mať 6 zamestnancov na skupine nekorešponduje s predstavou zriaďovateľa po transformácii - jedného z týchto šiestich zamestnancov vyčleniť ako sociálneho pracovníka.

Zároveň je podľa záverov „personálneho auditu“ nutné konštatovať, že v podmienkach DeD Nádej budeme v budúcnosti pracovať s presne tým istým počtom zamestnancov ako doteraz, takže pri plánovaní 6 zamestnancov na SS musíme získať 3 pracovné miesta z vlastných zdrojov:

Úlohy pre personálnu transformáciu (po etapách):

1. ukončenie pracovného pomeru s 1 PR (t. č. odmieta umiestnenie ďalších detí a DeD rozviaže so zamestnankyňou pracovný pomer. Pracovné miesto využijeme pre vychovávateľa na SS – 3-mesačná výpovedná doba bez odstupného, resp. výpoveď dohodou v rámci organizačných zmien s odstupným.
2. ukončenie pracovného pomeru upratovačky a údržbára - kuriča. Tieto miesta by boli pretransformované na ďalšie dve miesta vychovávateľa na ostatných dvoch SS.
3. upratovačka a údržbár – kurič budú zamestnaní na dohodu o pracovnej činnosti.
4. na skupine, kde sú plánovaní 6 zamestnanci je potrebné zmeniť teraz platnú organizačnú štruktúru z 2+4 na 3+3, vypočítať rozdiel mzdových nákladov a žiadať o navýšenie financií zriaďovateľa.
5. po priestorovej transformácii (najneskôr) bude potrebné rozšíriť početnosť odborného tímu o ďalšieho pracovníka – psychológa (pravdepodobne pre prácu s dospelým klientom), príp. liečebného pedagóga (toto pracovné miesto už bude cez NP navyše, zmena by už s vlastných zdrojov nebola možná).

Tiež tú nastáva otázka možnosti kombinovania, príp. rozdelenia samostatných skupín na skupiny s „deťmi bez porúch správania“ a s „deťmi s PS“ – nevytvárať špecializovanú samostatnú skupinu, ale vytvoriť 2 modely zloženia zamestnancov na skupine. Ide o integráciu detí s poruchami správania, avšak po diagnostickom posúdení odborného tímu, do akej miery je integrácia konkrétneho dieťaťa s PS ešte bezpečná pre deti bez PS.

V prvom prípade by mohol byť šiesty zamestnanec viacej využívaný ako sociálny pracovník, v druhom prípade by to bol vychovávateľ – s vyštudovanou špeciálnou pedagogikou.

Vzhľadom na to, že detské domovy budú vykonávať aj ambulantnú činnosť zameranú na pomoc rodine pred umiestnením dieťaťa do ÚS (výchovné opatrenia), je nutné uvažovať o personálnom posilnení kapacity odborného tímu. Ide o potrebu terajšej činnosti OT vo vzťahu k deťom a ich rodinám v štyroch SS a v ôsmich PR a zároveň aj potreba odborného tímu pružne, aktívne a hlavne intenzívne pracovať s ohrozenými rodinami s cieľom zabrániť vyňatiu dieťaťa z rodiny (navrhujeme vytvoriť ďalšie 2 pracovné miesta, cez NP bude posilnený odborný tím o 1 psychológa, ale je nutné ešte uvažovať o priradení rodinného asistenta z ÚPSVR k DeD).

B. Rozvoj zamestnancov

V súvislosti so zmenou filozofie starostlivosti o dieťa a jeho rodinu je potrebné aktívne informovať zamestnancov o zmenách a motivovať ich k prijatiu zmien, ktoré táto transformácia prináša. Už v súčasnosti je citeľná potreba vzdelávať zamestnancov DeD Nádej s cieľom nadobudnutia a posilnenia zručností v práci s deťmi s poruchami správania. V tomto smere bude vytvorený systém vzdelávania pedagogických zamestnancov formou interného vzdelávania vykonávaného členmi odborného tímu a „ušitého presne na mieru“ každej samostatnej skupiny.

Potreba vzdelávania je nie len v oblasti získavania praktických zručností práce s deťmi s poruchami správania, ale aj v rámci vzájomného rešpektu a spolupráce zamestnancov v samostatnej skupine, ich súdržnosti a pocitu spoločnej zodpovednosti.

Potreba podpory zamestnancov v priamom kontakte s deťmi je momentálne aktuálna, zo začiatku skôr intenzívnejšia, neskôr pravidelné, možno už aj menej intenzívne dopĺňanie informácií a overovanie zručností. Podpora je však potrebná nepretržite!

V súlade so zákonom č. 305/2005 Z. z. je zamestnancom zabezpečovaná pravidelná supervízia. Podľa vyjadrení zamestnancov je ich supervidovanie efektívne, avšak DeD si finančne nemôže dovoliť intenzívnejšiu podporu. Momentálne sú supervidovaní vychovávatelia samostatných skupín, profesionálne matky a členovia odborného tímu.

Zároveň je nutné zabezpečiť odbornú podporu ostatným zamestnancom v ich oblasti činnosti a spoluprácu aj s externými vzdelávacími inštitúciami s cieľom dosiahnutia pokroku a udržania kvality vykonávanej práce na svojom úseku.

Komunikačná stratégia

V súvislosti s plánovanou transformáciou detského domova Nádej je vytvorený priestor na otvorenú komunikáciu vo vnútri DeD aj navonok. V prvom rade je potrebné zabezpečiť informovanie zamestnancov o prebiehajúcich zmenách, o dopadoch – hlavne personálnych, na ich pracovnú pozíciu (po schválení transformačného plánu).

Úlohou je pravidelne (napr. na poradách, mailom, aj inou vhodnou formou) priebežne informovať všetkých zamestnancov o prebiehajúcich zmenách, o stave DeD pred, počas, aj po transformácii a naďalej.

Zároveň je nutné zabezpečiť informovanie širokej verejnosti, napr. prostredníctvom webovej stránky DeD, o prebiehajúcich zmenách. V rámci rokovaní s predstaviteľmi obce

Bernolákovo bola predostretá otázka zámeny majetku štátu, kde starosta obce reagoval kladne a prejavil záujem o kmeňovú budovu DeD, s možnosťou výmeny za iné pozemky v obci.

Cielenou komunikáciou vo vzťahu k ostatným inštitúciám a pod. zabezpečiť informovanie širokej odbornej verejnosti o zmenách v DeD. Kritérium úspešnosti budú preukázateľne realizované kontakty, stretnutia, atď.

Následná komunikácia vo vnútri DeD aj vo vzťahu k okoliu DeD je nutná nepretržite a je dôležité priebežne aktualizovať sprostredkovávané informácie o DeD.

V rámci komunikačnej stratégie sú úlohami štatutára zariadenia:

- príprava zamestnancov na pripravované zmeny, formou rozhovorov, motivácie,
- zapojenie zamestnancov do tvorby zmien, pravidelnou a dostatočnou informovanosťou zamestnancov s cieľom posilniť u zamestnancov účasť a pocit zodpovednosti za priebeh transformácie,
- poskytovať zrozumiteľné a opakované informácie o zmenách, ktoré sa v zariadení dejú a budú diať,
- nastaviť otvorenú a zrozumiteľnú formu komunikácie podľa individuálnych potrieb a možností detí, rodičov, zamestnancov, partnerov,
- v rámci partnerského prístupu vytvoriť priestor / podmienky na vyjadrenie ich vlastných prianí a potrieb,
- zrozumiteľne informovať širokú verejnosť v lokalite,
- pravidelne komunikovať so zainteresovanými predstaviteľmi verejnej a štátnej správy (ÚPSVR, samospráva, poslanci...),
- vytvoriť platformu pre komunikáciu s odbornou verejnosťou (iní poskytovatelia sociálnych služieb, chránené dielne, agentúry podporovaného zamestnávania, učitelia, študenti, psychiatri, lekári, sudcovia, zamestnávatelia).

5.4 Finančná analýza naplnenia cieľov

V tejto časti je konkretizovaný rozpočet na uskutočnenie zámeru. Vyčíslenie predpokladaných nákladov na naplnenie cieľov je aj v predchádzajúcej tabuľke úloh s hrubým odhadom približných finančných nákladov na uskutočnenie cieľa.

- 1 RD 6 izbový, vyhovujúci pre 1 SS je momentálne na trhu (v okolí SC) v sume cca 300 tis. Eur – ceny sú vyššie ako v iných regiónoch, nakoľko čím bližšie k Bratislave, tým drahšie sú nehnuteľnosti.

- Technické a materiálne vybavenie, zariadenie RD, dielní a ostatných priestorov (napr. len náklady na vybavenie priestorov a pomôcok pre prácu liečebného pedagóga s deťmi je cca 2500,- Eur).

- Personálne zmeny (odstupné, odchodné...) – v DeD Nádej bude potreba prepúšťania prevádzkových zamestnancov (3 pracovné pozície), a budú sa prijímať pedagogickí zamestnanci – do každej SS po jednom – takže následne na to bude potrebné navýšenie mzdových nákladov. A to nie len pre novoprijatých pedagogických zamestnancov, ale aj pre pracovníkov prevádzkového úseku, ktorí budú musieť pracovať pre detský domov externe.

- Vzdelávanie – tu je potrebné dovzdelávať zamestnancov pre aktívnu sociálnu prácu s rodinou dieťaťa, zážitkovými formami získať zručnosti pre prácu s deťmi s poruchami správania. Tiež poskytovať adekvátnu podporu profesionálnym rodičom s cieľom ich udržania a udržania kvality ich poskytovanej starostlivosti deťom. Naďalej je potrebné zabezpečovať efektívnu supervíziu zamestnancom DeD a odbornú podporu aj z externých zdrojov.

Čo sa týka etapového rozčlenenia plnenia cieľov je možné diferencovať:
1. prípravnú etapu 2016 - 2017
2. prechodnú etapu 2018 - 2019
3. stabilizačnú etapu 2020

5.5 Riziká a opatrenia ako im predísť

Riziká sú konkrétne rozpísané v tabuľke cieľov. Len pre zhrnutie sú hlavnými rizikami:

a) Nedostatok PR pre deti so špeciálnymi potrebami a zlyhávanie starostlivosti v PR práve pre poruchy správania detí
b) Neúspešné zapojenie sa do ROP, resp. IROP - neisté financovanie plánovaných zmien v rámci transformačného plánu
c) Nedostatočné priestorové vybavenie po transformácii, kedy napr. nebudú dostatočné možnosti na ambulantnú starostlivosť o rodinu a na zabezpečenie komplexnej práce s rodinou

Hodnotenie – kritériá úspešnosti

Hodnotenie úspešnosti napĺňania cieľov bude možné po vyhodnotení plnenia úloh v určených časových intervaloch a na základe toho bude aktualizovaný TP - úloha splnená/nesplnená a ako (v prípade nesplnenia dôvod a ďalší termín ku konkrétnej úlohe).